

КРЫМСКИЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР НАЦИОНАЛЬНОЙ
АКАДЕМИИ НАУК УКРАИНЫ
И МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ
ТАВРИЧЕСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им. В. И. ВЕРНАДСКОГО
МЕЖВУЗОВСКИЙ ЦЕНТР "КРЫМ"

КУЛЬТУРА НАРОДОВ ПРИ ЧЕРНОМОРЬЯ

ISSN 1562-0808

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

№ 251
2013 г.

ПРОБЛЕМИ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ**ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ**

Адаманова З.О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПОСТТРАНЗИТИВНОГО ПЕРІОДУ В ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	7
Башта О.І., Іванова А.С. ІННОВАЦІЇ У ПІДХОДАХ ДО УПРАВЛІННЯ РЕКРЕАЦІЙНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ	10
Бекіров Я.А., Єфремова А.А. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ І ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ	14
Бурова Л.І. ОБЛІК ПРОДАЖУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЗА ГРОШОВІ КОШТИ	16
Гладка Л.І., Ковсюк А.В. ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	20
Горова К.С., Єфремова А.О. РОЗРОБКА ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	23
Горовець Н.О., Кадирова С.С. ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛКИ ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТАРНОЇ СИСТЕМИ В РЕЗУЛЬТАТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	27
Доценко Н.О. СТАН ТА АНАЛІЗ ТУРИСТСЬКОЇ ДЕСТИНАЦІЇ КРИМ	30
Заячківська О.В. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	33
Зубкова А.В., Шамілева Е.Е. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	36
Колпакова Н.С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	38
Коренєв Е.Н., Трошин О.С. СИТУАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВИБОРУ МАЙДАНЧИКА ДЛЯ ПЕРВИННОГО РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ УКРАЇНСЬКИМИ ЕМІТЕНТАМИ	41
Єфремова А.О., Костянко Ю.В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	46
Єфремова А.А., Мінасєв Р.Ф. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НАЙВАЖЛИВІША СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕРСОНАЛУ	49
Михайлюк М.А. ІННОВАЦІЙНИЙ КОНТИНУУМ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ	51
Єфремова А.О., Павловська Л.К. ПРИБУТКОВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА СТРАТЕГІЯ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	55
Сапко О.Ю. ПРАВОВІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ КАДАСТРОВОЇ ОЦІНКИ БЕРЕГОВИЙ ЗОНИ	58
Ситар Л.Й., Шевчук О.І. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	60
Болкунов І.О. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ЕКСКУРСІЙНОЇ ФІРМИ	65
Кокура К.В. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ЧИННИКІВ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ	68
Артюхова І.В., Бужинська В.І. СТРАТЕГІЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	72
Трухунь К.В., Шевченко М.В. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ РОЗВИТКУ АРК У СИСТЕМІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ	74
Михальчук Л.В., Шабала А.В. ЗАЛЕЖНІСТЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ВІД МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	77
Шестакова О.А. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА	80
Пашко П. В., Пашко Д. В. УДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ	84

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Воскобойніков П.В. ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗМІЩЕННЯ ВИНОГРАДНИКІВ ЗА ВИМОГАМИ ДО УМОВ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ ДЕТАЛІЗАЦІЇ	90
Радиш О.Ю. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ (з досвіду роботи Рожнівського навчально-виховного комплексу "Гуцульщина" ім. Ф.Погребенника Національного Університету "Киево-Могилянська Академія")	95
Солов'єв О.О. ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТУРИСТІВ В КРИМУ	100

ПИТАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ**ІСТОРІЧНІ НАУКИ**

Крапівснєв М.Ю. ДИСКУСІЯ ПРО МАЙБУТНІЙ СТАТУС КРИМУ ЗА ЧАСІВ ПЕРШОГО І ДРУГОГО КРАЙОВИХ УРЯДІВ (ТРАВЕНЬ 1918 – КВІТЕНЬ 1919 РР.)	104
Латишева О.В. СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН У 1920–1930-Х РР.	110
Недєлькін Є.В. ДО ІСТОРІЇ С. ЧЕРНОРЕЧЬЕ (СЕВАСТОПОЛЬСЬКА МІСЬКРАДА) У ХІХ СТ.	114
Серова К.Д. ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ КРИМУ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.	121

УДК 338

Заячківська Оксана Васильевна, к.э.н., доцент кафедры финансов и экономики природоиспользования Национального университета водного хозяйства и природоиспользования

Стандартизация финансовой отчетности субъектов государственного сектора

Аннотация: В статье исследованы вопросы внедрения Международных стандартов финансовой отчетности в государственном секторе. Проведен анализ Стратегии модернизации системы бухгалтерского учета в государственном секторе. Отображены вопросы, которые будут усовершенствованы после модернизации системы бухгалтерского учета в государственном секторе. Определено использование принципов, которые необходимы для формирования финансовой отчетности. Предложены пути модернизации системы бухгалтерского учета и финансовой отчетности в государственном секторе.

Ключевые слова: финансовая отчетность, государственный сектор

Заячківська Оксана Василівна, к.е.н., доцент кафедри фінансів і економіки природокористування Національний університет водного господарства та природокористування

Стандартизація фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектору

Анотація: У статті досліджено питання запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в державному секторі. Зроблений аналіз Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі. Відображені питання, які будуть удосконалені після модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі. Визначено застосування принципів, необхідних для формування фінансової звітності. Запропоновані шляхи модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі.

Ключові слова: фінансова звітність, державний сектор

Zayachkivska Oksana Vasylivna, Ph. D in Economics, Reader of Economics and Natural Resources Management Department, National University of Water Management and Nature Resources Us

The investigates financial accounting in the government sector

Summary: The problem of International Financial Reporting Standards implementation in government sector was examined in the article. There was carried out the analysis of Accounting System Modernization Strategy in government sector. The items which will be improved after modernization of accounting and financial reporting system are reflected there. The application of the principles, necessary for financial reporting formation are determined there. There are proposed the steps for modernization of accounting and financial reporting system in government sector.

The work investigates standardization of accounting and financial reporting in the government sector. Standardization of financial reporting of economic activity subjects in government sector and application of approved National Standards (Provisions) of Accounting in government sector will promote: improvement of accounting and financial reporting methods. According to the research results there was made the conclusion that for accounting system and financial reporting modernization in government sector the following is necessary: formation of united legislative and normative basis, adopted to international requirements and provisions, improvement of financial reporting drawing up methods and information technologies implementation; providing of preparation and retraining of shots is from standardization of accounting and financial reporting system in government sector.

Keywords: financial reporting, government sector

Постановка проблеми. Співробітництво України з міжнародними організаціями, фінансовими установами, діяльність на валютних фондових та інвестиційних ринках потребують відкритості та прозорості інформації з економічних питань, зокрема з питань бухгалтерського обліку, відповідності міжнародним стандартам. Тому важливими є питання запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності як у приватному, так і у державному секторах. Тому, для відповідності вітчизняного обліку у державному секторі із Міжнародними стандартами фінансової звітності в Україні була затверджена Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки [1].

Питаннями стандартизації фінансової звітності у вітчизняну облікову систему та державний сектор займаються багато науковців. Ці питання були висвітлені у працях таких вчених, як П.Й. Атамаса, П.Т. Ворончука, Р.Т. Джоги, Е.П. Дедкова, О.О. Дорошенко [5], С.Я. Зубілевич, М.М. Каленського, Є.В. Калюги, Л.М. Кіндрацької, І.О. Кондратюка, В.І. Крисюка, С.О. Левицької, В.М. Метелиці, Т.П. Остапчук, Н.А. Остап'юк, С.В. Свірко, Н.І. Сушко, О.І. Шуляк, І.Д. Фаріона, О.О. Чечуліної, О.В. Юрченка. Всі вони погоджуються з тим, що облікова система та фінансова звітність в державному секторі потребує вдосконалення, модернізації, переходу до єдиних методологічних засад. І тому це питання на даний час є актуальним.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає у наданні шляхів модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. На даний час бухгалтерський облік у бюджетній сфері складається з бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів і бухгалтерського обліку бюджетних установ.

Згідно з Бюджетним кодексом України [2] і Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3] порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, звітності про

виконання бюджетів, кошторисів бюджетних установ установлює Міністерство фінансів України. Також Міністерство фінансів України забезпечує проведення державної політики у сфері бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік виконання державного та місцевих бюджетів ведуть органи казначейства, а бухгалтерський облік виконання кошторисів бюджетних установ – розпорядники бюджетних коштів. Слід відмітити, що бухгалтерський облік виконання державного та місцевих бюджетів ведеться за касовим методом із застосуванням методу нарахування за окремими операціями (облік державного боргу, зобов'язань розпорядників бюджетних коштів). Операції за доходами, видатками відображаються в бухгалтерському обліку в момент проведення відповідних платежів, а операції з фінансування бюджету – в момент зарахування коштів з одночасним відображенням боргу.

Бухгалтерський облік в бюджетних установах і фондах загальнообов'язкового державного соціального та пенсійного страхування ведеться за методом нарахування, за яким операції та події визнаються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати коштів (або їх еквівалентів) [6].

Слід відмітити, що метою Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі є удосконалення системи бухгалтерського обліку в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів.

Завданнями Стратегії є удосконалення методології та перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку й звітності, а також створення уніфікованого організаційного та інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

Модернізація системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності повинна сприяти удосконаленню:

- управління державними фінансами;

- системи стратегічного бюджетного планування на середньостроковий та довгостроковий періоди;

порядку складення та виконання не тільки бюджету, а й кошторису бюджетних установ на основі програмно-цільового методу в бюджетному процесі;

системи контролю за процесом виконання бюджету та кошторису бюджетних установ;

інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами.

Процес модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі триватиме протягом 2007-2015 років. Дивлячись, на це на даний момент затверджено 19 Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Позитивним моментом є те, що в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» [4], на відміну від Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку державного сектору, чітко визначено, опис та застосування принципів, які необхідні для формування фінансової звітності:

автономності суб'єкта державного сектору, за яким кожний суб'єкт державного сектору, наділений відповідними повноваженнями щодо використання бюджетних коштів, розглядається відокремленим від суб'єкта державного сектору, який його утворив;

безперервності діяльності, який передбачає оцінку активів і зобов'язань суб'єкта державного сектору виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі;

періодичності, який передбачає розподіл діяльності на певні періоди з метою складання фінансової звітності;

історичної (фактичної) собівартості, за яким пріоритетною є оцінка активів виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;

нарахування та відповідності доходів і витрат, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду слід зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів. При цьому доходи і

витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення незалежно від часу надходження і сплати грошей;

повного висвітлення, згідно з яким фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі;

послідовності, який передбачає постійне (із року в рік) застосування обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності;

обачності, згідно з яким методи оцінки, що застосовуються в бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів суб'єкта державного сектору;

превалювання змісту над формою, за яким операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми;

єдиного грошового вимірника, який передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій у фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці.

В межах оновленої системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі застосування цих принципів свідчить про їх реальну дієвість, яка донедавна була тільки задекларована.

Ще одним позитивним моментом є те, фінансова звітність дає можливість користувачам порівнювати:

фінансові звіти суб'єкта державного сектору за різні періоди;

фінансові звіти різних суб'єктів державного сектору.

Фінансова звітність суб'єктів державного сектору, яка складається відповідно до міжнародних стандартів має надавати інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки суб'єкта, а також відображати ефективність їх використання та цільове призначення. При цьому фінансова звітність може використовуватися як прогнози або бути джерелом інформації для прогнозування рівня ресурсів, потрібних для продовження діяльності. Крім того, вона може також надавати дані про отримання ресурсів, а

також їх використання, відповідно до юридичних і контрактних вимог, включаючи фінансові ліміти, встановлені законодавчими органами. Таким чином, фінансова звітність державного сектору забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо:

джерел надходжень коштів та напрямів їх використання;

результатів діяльності з погляду ефективності та досягнень мети діяльності;

дотримання фінансової дисципліни суб'єктом державного сектору;

цільового використання бюджетних коштів;

оцінки якості управління;

оцінки здатності своєчасно виконувати свої зобов'язання;

придбання, продажу та володіння цінними паперами;

участі в капіталі підприємств;

рівня ресурсів, потрібних для продовження діяльності, ресурсів, які можуть виникнути внаслідок продовження діяльності, а також відповідних ризиків та невизначеностей [4].

Бухгалтерський облік в державному секторі є автономною системою обліку, створення якої обумовлене необхідністю приведення основ бухгалтерського обліку державного сектору у відповідність з умовами господарювання суб'єктів в ринковому середовищі.

Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку велику увагу приділяє і розробці Плану рахунків бухгалтерського обліку як систематизованого переліку рахунків, який забезпечує групування необхідної інформації про виконання бюджетів та кошторисів.

Джерелом для узагальнення даних в системі національних рахунків є фінансова та статистична звітність суб'єктів господарювання, яка складається за даними поточного бухгалтерського обліку. Таке узагальнення можливе лише за умови повної уніфікації методологічних та методичних основ як поточного бухгалтерського обліку, так й звітності в межах секторів всієї національної

економіки. Ця обставина також доводить висновок про необхідність існування національної системи обліку.

Стандартизація фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектора та використання національних стандартів бухгалтерського обліку у державному секторі сприятиме удосконаленню методології та переходу на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку та фінансової звітності, створенню уніфікованого підходу щодо організаційно-інформаційного забезпечення обліку. Запровадження та широке використання інформаційних технологій забезпечить: спрощення облікового процесу, підвищення оперативності отримання облікових даних в різних аналітичних розрізах, а отже дозволить використовувати облікову інформацію з метою забезпечення суворого контролю за витрачанням бюджетних ресурсів, за їх цільовим призначенням, що збільшить економію ресурсів держави та часу.

Висновки з проведеного дослідження. За результатами дослідження можна зробити висновок, що для модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі є необхідним:

формування єдиної законодавчо-нормативної бази, адаптованої до міжнародних вимог та норм, удосконалення методології складання фінансової звітності та запровадження інформаційних технологій;

забезпечення підготовки та перепідготовки кадрів, яка має здійснюватися відповідно до державних освітніх стандартів і повинна містити необхідні кваліфікаційні характеристики за рівнями професійної освіти.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки»: за станом на 16.01.2007 р., № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1136.35.0>.

2. Бюджетний кодекс України: за станом на 08.07.2010 р., № 2456-VI із змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р., № 996-XIV із змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності» від 24.12.2010 р., № 1629 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11>.
5. Дорошенко О.О., Галич М.І. Фінансова звітність бюджетних установ у контексті Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. / О.О. Дорошенко, М.І. Галич // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – Т. 1. – № 2. – С. 111-114.
6. Мащенко К.С. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в державному секторі України. / К.С. Мащенко // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2011. – № 2. – С. 37-40.